

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2013-09-25
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
16155-13

SÖKANDE
TSN Sifo, 556060-1220

Ombud: Toivo Sjören
TSN Sifo
114 78 Stockholm

MOTPART
Stockholms stad

Ombud: stadsjuristen Catharina Gyllencreutz
Stockholms stad
Juridiska avdelningen
105 35 Stockholm

SAKEN
Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013 -09- 2 5	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår TSN Sifos ansökan om överprövning.

Dok.Id 384409

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Stockholms stad genomför en upphandling av ramavtal avseende undersökningstjänster. Av tilldelningsbeslutet daterat den 25 juni 2013 framgår att Stockholms stad har beslutat att tilldela följande fem anbudsgivare ramavtal: Enkätfabriken AB, Market intelligence and research Stockholm AB, Markör Marknad & Kommunikation AB, Novus Group International AB och SWECO Eurofutures AB. Av upphandlingsrapporten framgår att dessa fem anbudsgivare kom på första – femte plats i anbudsutvärderingen samt att TNS SIFO kom på sjätte plats.

TSN Sifo ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att tilldelningsbeslut ska rättas på så sätt att ramavtal ska tecknas med sex leverantörer alternativt att upphandlingen görs om. Till stöd för sin talan anför TSN Sifo bl.a. följande. Det finns inte något att invända mot upphandlingsprocessen fram till dess att Stockholms stad gjorde valet av antalet leverantörer. Av underlaget framgår att avtal ska tecknas med fyra – sex leverantörer och Stockholms stad har valt att teckna avtal med fem leverantörer. I underlaget har det inte angetts något kriterium för valet av antalet leverantörer. Stockholms stad har vid utvärderingen infört ett nytt utvärderingskriterium som inte fanns med i anbudshandlingarna. I tilldelningsbeslutet anges att antalet leverantörer har valts utifrån en bedömning av ”samlade resurser och reell konkurrens”. Det saknas underlag för hur staden har bedömt att det ska vara fem anbud och hur stor kapacitet och konkurrens de fem valda företagen kan leverera. Beslutet om antalet leverantörer som Stockholms stad har tecknat avtal med har skett på ett godtyckligt sätt och uppfyller inte kraven på en offentlig upphandling.

Stockholms stad bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Tilldelningsbeslutet är inte godtyckligt, utan har skett i enlighet med förutsättningarna i förfrågningsunderlaget och utifrån resultatet

av anbudsutvärderingen. Stockholms stad har bedömt att de anbudsgivare som har tilldelats kontrakt sammantaget har erforderliga resurser för att kunna möta stadens behov av tjänster inom området och att antalet leverantörer är tillräckligt för att reell konkurrens ska uppstå vid förnyad konkurrensutsättning under avtalstiden. Valet av antalet leverantörer är inte ett utvärderingskriterium. Skälet till att de inte angett ett exakt antal är att det inte går att förutse vilken kapacitet de vinnande anbudsgivarna kan leverera. För att ha en chans att avtala om rimlig kapacitetstäckning, utan att ställa krav som riskerar att utestänga mindre företag, angavs ett intervall i förfrågningsunderlaget under punkt 1.3.2. Under upphandlingsprocessen bedömdes fyra – sex leverantörer leda till en rimlig kapacitetstäckning. Stockholms stad har inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, eller mot någon annan bestämmelse i samma lag. Leverantörerna har behandlats på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Enligt 1 kap 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på

grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Rätten kan därvid endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Kravet på transparens och likabehandling innebär bland annat att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet. Förfrågningsunderlaget är det styrande dokumentet i en upphandling. En anbudsgivare ska genom förfrågningsunderlaget kunna få insikt i hur kvalifikationen och utvärderingen av anbud kommer att bedömas. Emellertid medför de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EU-rätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Förvaltningsrättens bedömning

TSN Sifo har gjort gällande att beslutet om antalet leverantörer har skett på ett godtyckligt sätt då det i förfrågningsunderlaget inte har angetts vilket kriterium som ska användas vid valet av antalet leverantörer samt att Stockholms stad infört ett nytt utvärderingskriterium som inte fanns med i underlaget.

I punkten 1.3.2. i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Ramavtalet avses att tecknas med fyra till sex leverantörer under förutsättning att tillräckligt många anbud kan antas. Tilldelning av kontrakt grundat på ramavtalet ska ske genom förnyad konkurrensutsättning för specifika uppdrag och tjänster.

Förvaltningsrätten anser att det av förfrågningsunderlaget tydligt framgår att antalet leverantörer som Stockholms stad har för avsikt att teckna ramavtal med ligger inom ett intervall mellan fyra och sex leverantörer. Det

framgår emellertid inte av förfrågningsunderlaget hur valet av antalet leverantörer ska gå till.

Stockholms stad har i upphandlingsrapporten angett att anbudsgivarna sammantaget bedöms ha erforderliga resurser för att möta stadens behov av tjänster inom området samtidigt som antalet leverantörer är tillräckligt för att reell konkurrens ska uppstå vid genomförandet av förnyad konkurrensut-sättning under avtalstiden.

Förvaltningsrätten är av uppfattningen att ytterligare förutsebarhet hade kunnat uppnås, om Stockholms stad i förfrågningsunderlaget hade angett det som framgår av upphandlingsrapporten avseende valet av antalet leverantörer. Förvaltningsrätten anser dock att förfrågningsunderlaget uppfyller de krav på förutsebarhet och transparens som kan ställas på ett sådant underlag. Vad TSN Sifo har anfört förändrar inte denna bedömning. Förvaltningsrätten finner således att Stockholms stad, på den av TSN Sifo anförda grunden, inte kan anses ha brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Det finns således inte skäl för ett ingripande och TSN Sifos ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Ulrika Melin

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Lina Smed har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

- 1: Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.